

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcina 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 555

Poznań, sobota dnia 3 grudnia 1932

Rok XXVII

Po nominacji gen. Schleichera

Nowy kanclerz ma uzyskać zgodę posłów na odroczenie Reichstagu

Berlin, 2. 12. (Tel. wł.) Nominacja gen. Schleichera spotyka się w prasie naogół z uczuciem ulgi, ponieważ panuje nadzieja, że zastosuje on kurs łagodzenia przeciwności. Najcharakterystyczniejszym momentem nowego gabinetu pozostaje jednak, mimo wielkiej układności nowego kanclerza, fakt, że zatrzymuje on min. Reichswehr. Nie chce on bowiem widocznie pozbawić się bezpośredniej komendy nad czynnikami siły i swego najmocniejszego personalnego oparcia. Jak się wyraża jeden z dzienników niemiecko - narodowych, oznacza to, że „gdyby skoncentrowanie pełnomocnictw szefa rządu i ministra Reichswehr okazało się konieczne, wszystkie pełnomocnictwa zjednoczyłyby się w jego osobie”.

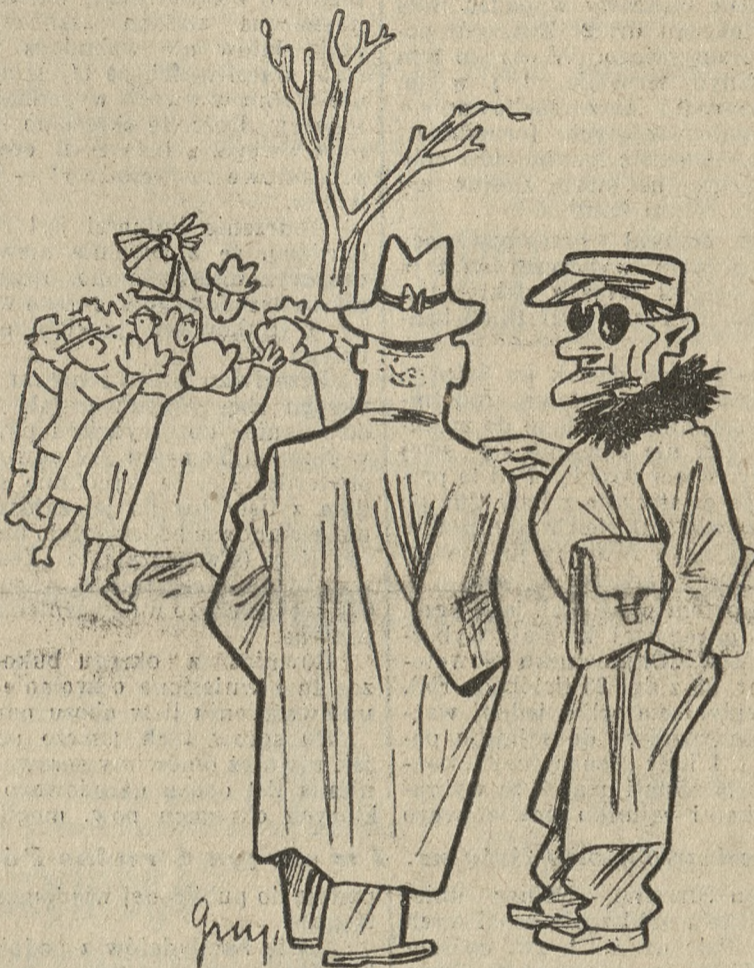
Naogół uderza ulga, z jaką przyjmują nominację Schleichera czynniki demokratyczne, a zwłaszcza „Berliner Tageblatt” i „Boersen-Kurier”. Nawet socjalistyczny „Vorwärts”, zapowiadający ostrą opozycję, oświadcza, że gabinet Schleichera jest zachęcającym początkowym sukcesem w rozpoczętej przez socjalistów walce. Giełda przyjęła nominację Schleichera dobrze.

Gazety pravicowe uważają obecny gabinet Schleichera jako stadium przej-

ściowe do stworzenia koncentracji narodowej. Tak np. „Berliner Boersen Zeitung” oświadcza, że niebezpieczeń-

stwo zostanie dopiero usunięte a ostateczne zwycięstwo ruchu narodowego tylko wtedy będzie osiągnięte, gdy faza

Aktualny artykuł

— Proszę pana, co takiego ten człowiek sprzedaje, że takie tłumy naokoło niego się gromadzą?

— A no torby dziadówskie, drogi panie!

Eksport czeski przez Gdynię

Warszawa, 2. 12. (Tel. wł.) Zarząd czeskiej fabryki butów Baťa w Zlinie postanowił zakupić dwa specjalne okręty, które będą kursowały pomiędzy Gdynią a Nowym Jorkiem, oraz między Gdynią a Indjiami i Australją. W ten sposób cały eksport zamorski ze Zlina będzie skierowany przez Gdynię. Eksport ten szedł dotychczas Odrą przez Szczecin.

W styczniu przyjedzie do Polski specjalna wycieczka przemysłowców czeskich, którzy odwiedzą Warszawę i Gdynię. (w)

Zasadnicza sprawa

Nowe wystąpienie przeciw prasie

Starostwo wolsztyńskie zajęło było w październiku numer 123 „Orędownika na Powiat Wolsztyński”, wydawanego przez zasłużonego działacza narodowego p. Ludwika Wróbla, za notatkę p. t.: „Rozwiązanie O. W. P. w województwie poznańskim”. Zajęcie to zostało zatwierdzone przez sąd grodzki w Wolsztynie na podstawie artykułu 18 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z lipca r. b. o wykroczeniach.

Jest to — jak już wielokrotnie orzekły sądy wyższe — niezgodne z prawem, gdyż konfiskaty mogą być dokonane, a następnie przez sąd zatwierdzone wyłącznie na podstawie paragrafu 23 ustawy prasowej (z roku 1874), który wylicza konkretnie odnośne przestępstwa.

Niezależnie od tego, powołanie się na art. 18 rozporządzenia Prezydenta o wykroczeniach nie wytrzymuje zgola krytyki ze stanowiska prawnego wobec treści tego artykułu, który brzmi: „Kto w miejscu publicznym demonstracyjnie okazuje niechęć lub lekceważenie dla państwa polskiego lub instytucji państwowych, podlega,

jeżeli za czyn nie grozi kara surowsza, karze aresztu do dwóch tygodni lub grzywny do 500 złotych”.

Czyż to gazeta jest „miejscem publicznym”? Gdzież na świecie istnieje czy istniała kiedykolwiek taka interpretacja prawna? A artykuł, krytykujący stronnictwo rządowe, a choćby i rząd czy władzę państwową, czyż to jest demonstracyjne lekceważenie państwa względnie instytucji państwowej? W takim razie, możnaby pod art. 18 rozporządzenia o wykroczeniach podciągnąć mniej więcej każdą w prasie krytyczną uwagę o polityce rządu czy działaniu jego władz. Samo się przez się rozumie, że wspomniany przepis prawny ma na myśli istotne demonstracje antypaństwowe w miejscu publicznym, t. zn. na ulicy, na placu i t. p.

W danym wypadku starostwo wolsztyńskie, powołując się na sądowe zatwierdzenie konfiskaty na podstawie artykułu 18 rozporządzenia o wykroczeniach skazało ze swej strony na tej właśnie podstawie — p. Wróbla na grzywnę 50 zł. — instancją orze-

kającą jest bowiem w tych wypadkach według rozporządzenia nie sąd, lecz władza administracyjna.

Jest to pierwszy wypadek tego rodzaju wystąpienia przeciw prasie. Sprawa ma charakter na wskroś zasadniczy, a zarazem bardzo jaskrawy. To też słusznie p. Wróbel wniósł przeciwko nakazowi karnemu sprzeciw do starostwa, a gdy sprzeciw ten nie odniesie skutku, p. Wróbel niewątpliwie skieruje sprawę na tory sądowe. Strona ściśle prawna kwestji jest tu bardzo jasna, tak, że można ze spokojem oczekiwać wyroku wyższych instancji sądowych.

Prezydent Ziehm o unifikacji waluty

Owacje Stahlhelmu dla zwycięzcy z Genewy

Gdańsk, 2. 12. (Tel. wł.) Bojówką nacjonalistyczna Stahlhelm postanowiła paradą i capstrzykiem powitać prez. Ziehma, który ubiegłej nocy powrócił z Genewy. Owacja dla zwycięzcy została w ostatniej chwili odwołana, chociaż Stahlhelmowcy zebraли się już w komplecie na Rynku Kaszubskim.

W ciągu dnia dzisiejszego prez. Ziehm zdał sprawozdanie z pobytu w Genewie na posiedzeniu Senatu a wo-

rozwaju, w którą dzisiaj się weszło, będzie stadium przejściowym, w którym zgoda narodowa zostanie przygotowana ze stuprocentową gwarancją. Podobnie pisze „Deutsche Allgemeine Zeitung”, która nadal domaga się porozumienia z Hitlerem, podczas gdy prasa Hugenbergowa jest w stosunku do Schleichera chłodniejsza.

Sprawa koncentracji odłamów narodowych jest jednak sprawą porozumienia z hitlerowcami i tu narazie nie widać żadnej pozytywnej możliwości. To też obecnie koła rządowe twierdzą, że nie jest jeszcze przecięta nić do Hitlera. Prasa hitlerowska, aczkolwiek w tonie spokojniejszym, nadal przepowiada opozycję i rychły upadek Schleichera.

Mimo wszystko jest kwestja, czy nowemu kanclerzowi uda się uzyskać od Reichstagu odroczenie się. Gdyby usiłowania te nie powiodły się, konflikt znowu byłby gotów. Najbliższe dni, a zwłaszcza posiedzenie Reichstagu w dn. 6 bm. okaże, czy optymizm niektórych pism co do możliwości uniknięcia konfliktu jest uzasadniony. D.

Tajemnicze samobójstwo w Gdyni

Gdynia, 2. 12. (Tel. wł.) W pobliskim lesie witomińskim znaleziono zwłoki 30-letniego mężczyzny z przestrzeloną na wylot głową. Przy trupie, ubranym bardzo wytwornie, nie znaleziono żadnych papierów i dotychczas nie zdołano stwierdzić tożsamości zmarłego. Z szeregu poszlak przypuszcza się, że nieznanemu osobnikowi popełnił samobójstwo. Rewolweru przy nim nie znaleziono, ale ze skaleczenia palca prawej ręki wnioskuje się, że ktoś, przechodzący lasem, przemocą wyrwał broń z zaciśniętej ręki trupa.

Nie jest wykluczone, że samobójca jest ofiarą sopockiej jaskini gry. S. B.

Pobory urzędnicze

Gdynia, 2. 12. (Tel. wł.) Z powodu braku pieniędzy komisarjat rządu wypłacił urzędnikom na 1 bm. tylko połowę należnych im poborów. Komisarz Czerwiński wyjechał do Warszawy po pieniądze.

W ostatnich czasach nieustannie są tu kolportowane wiadomości, że od nowego roku pobory urzędników państwowych i samorządowych będą zredukowane o dalsze 15 proc. S. B.

Amnestja posła Dobrocha

Warszawa, 2. 12. (Tel. wł.) Został tu zwolniony z więzienia poseł Stronnicwa Ludowego Władysław Dobroch, który odsiadywał karę za przemówienie przedwyborcze.

Do odsiedzenia pełnej kary brakowało mu tylko siedem dni. Przesiedział on 25 dni poza termin amnestji. (w)

